

Підсумки року: «Азот» забезпечив вітчизняних аграріїв добривами

Актуально

У 2014 році Черкаський «Азот» OSTCHEM продуктивно працював, незважаючи на всі складнощі, зумовлені нестабільною ситуацією в економіці країни. Виріток підприємством товарної продукції, порівняно з минулим роком, склав 125 відсотків.

Успішним став рік для цеху М-9. Його колектив не лише вправився з плановими показниками, але й значно перекрив їх, виробивши 920,6 тис. тонн продукції. Витратний коефіцієнт природного газу при цьому знизився до 514 м³ на виробіток однієї тонни аміачної селітри. Крім цеху М-9, несли найбільше навантаження та виконували план виробництва цехи А-3, М-5 та М-7.

Детальніше на **2 стор.**

Нове обладнання – в нову їдальню

На Черкаському «Азоті» продовжують укомплектовувати капітально відремонтовану їдальню №4. Нещодавно було закуплено два телевізори, завдяки яким виробничники зможуть під час обідньої перерви переглянути новини чи цікаву передачу.

Також для потреб їдальні було придбано пральну машинку та шафки для перевдягання персоналу. У планах – облаштування пункту видачі молока та води в їдальні №4. Приємно порадувало виробничників і значне здешевлення харчування в їдальнях та буфетах.

Детальніше про це читайте на **8 стор.**

Читайте в номері

Компресор К-105 в цеху М-6 демонструє свою ефективність	3
Азотівці продовжують допомагати бійцям АТО	8
У ЦДТ пройде фестиваль настільних ігор	9
Хор ветеранів колядував для азотівців	9
ПАТ «АЗОТ» подарував підшефним школам унікальні історичні книги	16

Бригада, яка поєднує досвід і молодість

6
стор.

Вже 30 років Петро Заярнюк керує однією з бригад дільниці управління капітальних ремонтів ПАТ «АЗОТ», підготувавши за цей час не одного висококласного спеціаліста.

ПІДСУМКИ 2014 РОКУ: ЦИФРИ І ФАКТИ

Рік, що відійшов у минуле, для ПАТ «АЗОТ» OSTCHEM був продуктивним. Підприємство, попри всі складнощі та ризики, обумовлені нестабільною ситуацією в економіці країни, продовжувало виробляти продукцію, реалізовувати програми реконструкції виробництв, проведення капітальних ремонтів, а також впроваджувати соціальні проекти. Про підсумки роботи в 2014 році та перспективи на 2015 рік розповів Голова Правління ПАТ «АЗОТ» Віталій Скларов.

— У порівнянні з 2013 роком ми виробили значно більше товарної продукції, що склало 125 відсотків. З них лише 27,5 відсотка було відвантажено на експорт. У 2013 році цей показник становив 33 відсотки. Тобто, у 2014 році ми цілеспрямовано працювали на забезпечення мінеральними добривами вітчизняних сільгоспвиробників, оскільки з чотирьох підприємств холдингу в працездатному стані по суті залишилося лише наше підприємство. В літній період ми почергово зупиняли на капітальні ремонти цехи і водночас «на повну» навантажували діючі виробничі

Голова Правління ПАТ «АЗОТ» В.Л.Скларов

Інвестиції 2014 року склали майже 150 млн. гривень. Це дало можливість виконати планові показники з виробництва основних видів продукції, забезпечити вітчизняних сільгоспвиробників мінеральними добривами та підтримувати соціальну сферу.

потужності, виробляючи мінеральні добрива і постачаючи їх селу для проведення посівної кампанії. Минулий рік був вдалим у плані виробництва та відвантаження товарного аміаку. Ми виробили 129,1 тис. тонн. Цей показник, починаючи з 2006 року, є максимальним, хоча були періоди, коли попит на ринку підвищувався і обсяги виробленого товарного аміаку сягали ще більших цифр, при цьому підприємством вироблялася менша кількість інших продуктів.

Продуктивним виявився рік для колективу цеху А-3, який напружував 400,9 тис. тонн аміаку. Максимального показника було досягнуто за всі роки роботи цеху М-7, який виробляє КАС. Проектні виробничі потужності, а це 249,5 тис. тонн у рік карбамідо-аміачної суміші, виявилися колективу під силу. Впорався з плановими показниками й навіть значно перекрив їх і колектив цеху аміачної селітри М-9, виробивши 920,6 тис. тонн продукції. Останній півроку працює на макси-

мальних навантаженнях і цех М-5. Кілька місяців поспіль демонструє стабільну роботу цех М-6, де ми задіяли в роботу новий компресор К-105. Нині він підтверджує свою ефективність і перевагу над компресорами старого покоління. Дещо проблематичним виявився рік для цеху М-2, робота якого позначилася позаплановими зупинками з виробничими неполадками. А це негативно впливає не лише на виробіток готової продукції, а й на показники витратних коефіцієнтів енергетичних ресурсів.

Загалом, протягом останніх кількох років завдяки реалізації масштабних програм реконструкції і модернізації виробництв, проведення якісних капітальних ремонтів ми добилися динаміки зниження витрат природного газу на виробіток одиниці продукції. Показовими у цьому плані є результати із використання природного газу в перерахунку на виробіток аміаку, КАС і аміачної селітри. У 2014 році цей показник становив на двох виробництвах аміаку (цехи А-3 і А-5) в середньо-

му 1066 м³ на 1 тону продукції і є найкращим за весь період роботи згаданих цехів. Скажімо, цех М-9 споживає 514 м³ природного газу на виробіток однієї тонни аміачної селітри. Це також найкращий показник за увесь період роботи цеху. До цього переліку слід додати і виробництво КАС. Згадані колективи заслуговують теплих слів подяки і я думаю, що ми розглянемо питання їхнього преміювання. Саме вони протягом 2014 року несли найбільше навантаження, справлялися з плановими показниками і заощаджували значну кількість енергоресурсів. А-3, М-9, М-5, М-7 — це ті виробництва, які по суті «витягують» показники і тримають «на плаву» весь завод. І саме завдяки їхнім високим результатам роботи, ми виплачуємо премію всьому колективу підприємства.

Протягом року ми жили не тільки виробництвом, але й займалися реалізацією соціальних проектів. Незважаючи на складне економічне становище, на 10 відсотків збільшили і цей показник. На потреби ком-

бінату громадського харчування, МСЧ, спортивного залу, Палацу культури «Дружба народів», Центру дитячої творчості було спрямовано 18,8 млн. гривень.

В цілому для нас рік був результативним. Щодо перспектив на 2015 рік, скажу відверто — він буде не з легких. Поки що не затверджений бізнес-план. Є бізнес-проекти, які ми мали б реалізовувати ще в кінці 2014 року, але через відсутність фінансування так і не приступили до них. Передусім мова йде про реконструкцію печі риформінгу в цеху А-5, яка включає заміну труб риформінгу і футеровки. Сподіваюся, що у найближчий місяць ми цю проблему вирішимо. Але хочу сказати, що рік буде набагато складнішим у плані фінансування. Незважаючи на те, що ми заклали кошти на проведення капітальних ремонтів і підтримку соціальних проектів, очевидно, витрати ці будуть скорочуватися. Незрозуміла ситуація і з постачанням природного газу в Україну. Ми працюємо, але кожен день думаємо: зупинять нас чи ні? На жаль, такою є дійсність. Як тільки нормалізується ситуація на Сході і в цілому в країні (будемо сподіватися, що так воно і станеться!), підприємство відчує полегшення і продовжуватиме працювати в стабільному режимі, оскільки зараз це єдине виробництво в Україні, яке «годує» добривами наші поля. Без добрив не буде хліба! Я думаю, що це розуміє і керівництво країни. Тому сьогодні акціонер докладає максимум зусиль, щоб провести капремонт та забезпечити роботу підприємства, а разом з тим підтримати й ті підприємства, які знаходяться в зоні АТО. Зараз в Северодонецьку на спорідненому підприємстві відновили роботу кілька цехів. І це позитивний сигнал. Тому будемо вірити в краще, вірити в свої сили...

Записала Євдокія Мацокіна

Сучасний компресор К-105 В ЦЕХУ М-6 ДЕМОНСТРУЄ СВОЮ ЕФЕКТИВНІСТЬ

У 2014 році виробіток продукції в цеху М-6 Черкаського ПАТ «АЗОТ» OSTCHEM склав 104,8 відсотка. Перевиконати річний план виробництва вдалося за рахунок нового компресора К-105, який нині продовжує проходити пусконаладжувальні роботи.

— Виробничі показники засвідчують, що цех добре справлявся у минулому році. Насамперед це пояснюється більш тривалою роботою компресора К-105, порівняно з попередніми періодами експлуатації, — розповідає начальник цеху М-6 Ярослав Чорненко. — Гарантійні випробування він поки що не пройшов, тому пусконаладжувальні роботи продовжуються. В процесі експлуатації виникають певні проблеми, які ми оперативно локалізуємо. Це обладнання нового покоління, тому воно і вимагає певного доопрацювання та вдосконалення. Як би там не було, але ми маємо позитивну динаміку в цьому питанні.

Новий центробіжний редукторний компресор К-105, в технологічну схему якого включиться установка очищення вуглекислого газу від горючих домішок, було змонтовано під час основного етапу реконструкції цеху М-6 у 2010 році. Він є новою і єдиною моделлю чеської компанії «Howden CKD Compressors s.r.o.», яка має таку потужність. Введення компресора в дію дає можливість нарощувати виробництво до 1525 тонн продукції на добу. Первинна проектна потужність цеху до

реконструкції становила 1000 тонн карбаміду на добу.

За словами Ярослава Григоровича, компресор має чимало переваг. Він може подавати на виробництво близько 30 тис. м³ вуглекислого газу на годину, тоді як його попередники К-102 і К-104 разом виробляють лише 19,8 тис. м³. Витратний коефіцієнт електроенергії зменшився до 168 кВт на тону продукції при максимальному навантаженні цеху.

— Потенціал у цієї машини надзвичайно великий. Простіша вона і в експлуатації. Після капремонту в грудні ми одразу пустили К-105, хоча до цього спочатку пускали стару компресію і вже потім переходили на нове обладнання, — зауважує механік цеху М-6 Борис Сотников. — Новий компресор досі перебуває в зоні відповідальності чеських спеціалістів. Ті ж ремонти проводимо у їхній присутності або ж за погодженням, наприклад, це стосується заміни окремих вузлів чи ремонту арматури обв'язки.

Паралельно з компресором було встановлено розподільчу систему управління американської компанії «Compressor Controls Corporation» («ССС»). Електронним обслуговуван-

Начальник цеху М-6 Ярослав Чорненко

ням компресора опікується інженер АСКВ Максим Короп.

— Я один із тих, хто пройшов навчання на базі офісу «ССС», — розповідає Максим Олександрович. — На моніторі видно всі «життєві» показники обладнання. Завдяки цим даним можна оцінити поточний технічний стан і спрогнозувати можливі зміни експлуатаційних характеристик компресора. Також у нас встановлена система вібромоніторингу «Bently Nevada». Спеціальні датчики дозволяють безперервно проводити контроль вібрації на вузлах.

Переваги сучасного компресора відзначає і машиніст компресорного устаткування Сергій Нефьодов:

— Автоматизована система керування компресором — це компактна автоматична система, а не габаритні щити керування, як раніше. Процес управління став значно простішим. Зараз всі показники бачимо на екрані моніторів, маємо можливість аналізувати роботу компресора та зміну параметрів його роботи протягом тривалого періоду.

Стабільну роботу цеху та безпечну експлуатацію технологічного обладнання гаран-

тують і проведені у 2014 році капремонті. Торік ПАТ «АЗОТ» інвестувало в цех М-6 більше 21 млн. грн. Значний обсяг робіт було виконано влітку. Зокрема під час ремонту провели чистку теплообмінного обладнання, перевантажили фактично всі масообмінні насадки в апаратах, провели ремонт внутрішніх пристроїв, ущільнюючих поверхонь апарата високого тиску і апарата рециркуляції тощо. Також було виконано чистку й ревізію обладнання водооборотного циклу. Фахівці експертних компаній діагностували цехове обладнання та оцінили корозійний стан трубопроводів, апаратів вузла синтезу. В листопаді-грудні, враховуючи кон'юнктуру ринку хімічного, в цеху М-6 було проведено позаплановий капремонт, під час якого було замінено два пояси футеровки в реакторі синтезу та газопровід протяжністю близько 17 метрів від колони синтезу до скрубера високого тиску. Комплекс виконаних організаційно-технічних заходів забезпечить надійну роботу цеху в міжремонтний період, ефективну та продуктивну роботу під час весняної посівної, яка невдовзі розпочнеться.

Максим Батир, фото автора

Ю.Б.Бережний і М.О.Короп біля компресора К-105

Механическая служба цеха ПАиВ провела РЕМОНТ ОБОРУДОВАНИЯ

Механическая служба цеха производства ацетилена и винилацетата (ПАиВ) ЧАО «Северодонецкое объединение Азот» делает все от нее зависящее, чтобы произвести необходимые операции в минимальный срок и к моменту пуска подразделения быть в полной готовности.

Цех ПАиВ занимает солидную территорию, включает несколько отделений: винилацетата, ацетилена, наполнительное, водооборотный цикл. Конечно, специалисты мехслужбы не справились бы с такими объемами самостоятельно, но на помощь, как всегда, приходят надежные, проверенные годами партнеры из цеха централизованного ремонта, ЦЦР «Оргсинтез» и других подразделений.

Силами ЦЦР проводится подготовка компрессора: выполняется ревизия его основных узлов, осмотр зубчатой пары редуктора, всех подшипников, балансировка ротора, замена дефектных лабиринтных уплотнений. Цель — сделать все для того, чтобы компрессор мог качественно выполнять работу.

Также в отделении ацетилена сотрудниками ЦЦР «Оргсинтез» выполняются работы по подготовке секций агрегата воздушного охлаждения. На данный момент все они промыты, продуты, опрессованы, завершена сборка секций.

— Мы стараемся охватить все дефектные участки, выполнить ремонт трубопрово-

дов, качественно отремонтировать цеховое оборудование, — рассказывает механик цеха ПАиВ Виталий Жигайлов.

На трубопроводах проводятся сварочные работы, недействующие участки исключаются для сокращения общей длины, исключаются и возможности дефектов на этих участках.

Недавно был смонтирован трубопровод пара, идущего от отделения ацетилена до наполнительного отделения. Его протяженность составляет около 500 м.

К экспертно-технической диагностике необходимо было подготовить подземное хранилище N-метил-пирролидона. Эту сложную, ответственную

работу также поручили слесарям мехслужбы цеха.

Источник: пресс-центр Северодонецкого «Азота»

Детям

Подарки от «Ника-Теры»

15 января представители морского терминала «Ника-Тера» (входит в Group DF) поздравили детей школы-интерната №3 с новогодними праздниками.

Череда новогодних праздников подошла к концу. А ведь так не хочется терять это позитивное настроение. Особенно это важно и ценно для деток. Руководство МСП «Ника-Тера» очень внимательно и заботливо относится к детям и с радостью продолжает создавать для них праздники.

От имени руководства «Ника-Теры» заместитель начальника порта Анатолий Петров поздравил детей со Старым Новым годом и вручил им подарки.

— Дарить радость детям — это бесценно. Видеть улыбки и счастье в их глазах — вот что для нас важно. «Ника-Тера» без сомнения будет продолжать создавать праздничное настроение для детей. А ребятам желаю много веселых событий в этом году, — сказал Анатолий Петров.

Источник: nikatera.com

Столовая №4 вновь готова встречать «азотовцев»

Столовая №4 Северодонецкого «Азота» OSTCHEM совсем недавно снова введена в строй действующих после капитального ремонта. Здесь красиво, чисто, посетители чувствуют себя уютно и комфортно.

Теперь и для сотрудников улучшены условия труда, создана благоприятная, буквально домашняя обстановка.

— После капремонта появилась необходимость заменить мебель в бытовых помещениях. На данную просьбу отклик-

нулись и помогли сотрудники ремонтно-строительного цеха, — говорит заместитель начальника цеха общественного питания и торговли Артем Радченко. — Инженер-конструктор Анжела Шабля выполнила проект. Изготовили шкафы для бытовых помещений, мягкие лавочки, тумбы, зеркала, платяные шкафы общей стоимостью более 40 тыс. грн. Все это уже смонтировано и установлено.

На заботу, проявленную руководством предприятия, работники столовой №4 готовы ответить делом.

Источник: пресс-центр Северодонецкого «Азота»

У 2014 році ПАТ «Рівнеазот» ЗБІЛЬШИЛО РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОДУКЦІЇ НА 40,26%

У 2014 році ПАТ «Рівнеазот», яке входить до холдингу OSTCHEM (об'єднує підприємства азотної хімії Group DF), збільшило реалізацію готової продукції на 40,26% у порівнянні з 2013 роком. Так, у 2014 році реалізовано основних продуктів на понад 2,58 мільярда гривень. Приріст реалізації готової продукції склав понад 741 мільйон гривень.

У 2014 році ПАТ «Рівнеазот» збільшило продажі основних продуктів (у порівнянні з попереднім роком): водного технічного аміаку на 9,5%, аміачної селітри на 26,96%, вапняково-аміачної селітри на 60,71%, рідкого азоту на 12,23%. Продажі рідкого технічного аміаку зросли у понад 2,5 рази.

Зокрема у 2014 році «Рівнеазот» OSTCHEM реалізував аміачної та вапняково-аміачної селітри на понад 2,38 млрд. грн.

— Збільшення обсягів реалізації продукції нашого підприємства стало можливим завдяки єдиній виробничо-збутовій політиці холдингу OSTCHEM та розширенню виробничих потужностей промайданчика «Рівнеазоту», — прокоментував

Голова правління ПАТ «Рівнеазот» Михайло Заблуда.

Зважаючи на те, що два підприємства азотної хімії

OSTCHEM Group DF розташовані на Сході України та з міркувань безпеки були зупинені, ПАТ «Рівнеазот» та

Черкаський «Азот» оптимізували виробництво та реалізаційну програму для того, аби забезпечити вітчизняних аграріїв необхідними мінеральними добривами.

— Ми маємо велику перевагу холдингу в тому, що можемо досить оперативно верстати виробничу програму, — каже Генеральний директор OSTCHEM Олександр Халін. — Грамотна програма втілення інновацій та єдина виробничо-збутова політика підприємств азотної хімії зробила Україну досить серйозним конкурентом для китайських, російських та інших гравців ринку добрив.

Джерело: прес-центр ПАТ «Рівнеазот»

РМЦ виконав більшої об'єм капітальних робіт

Запорная арматура требует к себе особого внимания – бережного обслуживания и своевременного ремонта. Последним и занимаются сотрудники участка ремонта запорной арматуры ремонтно-механического цеха Северодонецкого «Азота» OSTCHEM.

— Нами завершены наиболее важные, первоочередные работы для тех цехов, которые обычно пускают в первую оче-

редь, — рассказывает начальник участка Виктор Лях. — Все выполнили высококачественно и в срок. Отремонтирована, выдана, смонтирована вся арматура для цехов 1-А, М-3.

Вообще, на участке занимаются ремонтом запорной арматуры любого имеющегося на «Азоте» диаметра — вентилей, задвижек от 50 до 1000 мм. Работа напряженная, все относится к ней добросовестно. В основном, здесь остались проработавшие не один десяток лет слесари-ремонтники, токари, фрезеровщики, электрогазосварщики.

Включается в ремонт и молодежь, постоянно стремясь к уровню мастерства ветеранов

цеха. Старший мастер УРЗА Александр Слипцов выделяет пришедшего сюда менее года назад нового сварщика. Иван Гирш наравне со старожилами отделения выполняет все сварочные работы по ремонту запорной арматуры, успевает делать все согласно плану, постепенно нарабатывает необходимые навыки.

Участок ремонта запорной арматуры охватывает целый комплекс соответствующих капитальных работ.

По окончании ремонта в РМЦ группой ОТК и лабораторией металлов проводится контроль качества.

Источник: прес-центр Северодонецкого «Азота»

Благоустройство

Условия труда улучшаются

С поступлением в объединение привозного аммиака нагрузка на трудовой коллектив отделения по производству жидких минеральных удобрений цеха аммиака 1-А Северодонецкого «Азота» OSTCHEM заметно возросла.

— Привозной аммиак мы старательно сливаем из цистерн, после чего отправляем в цехам-потребителям для переработки, — рассказывает начальник отделения ПЖМУ Андрей Бербенец. — А завершаемый здесь ремонт бытовых и производственных помещений только подстегивает нас к достижению высоких производственных показателей.

В вентильном отделении ремонт уже завершён, а вот в насосном он в самом разгаре.

Источник: прес-центр Северодонецкого «Азота»

Бригада Петра Заярнюка СТАЛА СПРАВЖНЬОЮ КУЗНЕЮ КАДРІВ ДЛЯ УКР

Незважаючи на те, що надворі зима, у працівників управління капітальних ремонтів (УКР) Черкаського «Азоту» OSTCHEM роботи вистачає. Адже до ремонтів потрібно готуватися завчасно. Крім того, тут виготовляють обладнання для дитячих і спортивних майданчиків та виконують інші роботи, не пов'язані безпосередньо з хімічним виробництвом.

Тож в корпусі котельно-мідницько-зварювальної дільниці традиційно гримить метал, летять іскри від шліфмашинок, сліплять очі спалахи зварювання. Коли ми туди завітали, бригада Петра Михайловича Заярнюка саме доробляла чергову дитячу карусель.

Петро Михайлович — один із найдосвідченіших працівників управління. Прийшов працювати на «Азот» котельником ще в 1969 році після закінчення училища. На «Азоті» трудилася і дружина Петра Михайловича — Людмила Володимирівна. Спочатку кранівницею в УКР, пізніше — оператором у відділенні зв'язку. Прийшов

Професійна та молода бригада (зліва направо): П.М.Заярнюк, О.А.Кривогуб, Є.І.Іванченко, А.М.Гавяда, А.В.Чорний

Загалом на котельно-мідницько-зварювальній дільниці нині працюють 25 котельників та 21 зварювальник. Люди розподілені по 5 бригадах, які беруть участь у всіх капітальних ремонтах на підприємстві, а в міжсезоння готуються до наступних, ремонтуючи та виготовляючи необхідне обладнання.

працювати на рідне для батьків підприємство і син Заярнюків — Олексій. Він обрав професію електрослюсаря, має вже VI розряд, працював у централізованому електроремонтному цеху «Азоту», а нині захищає Батьківщину в зоні АТО.

Петро Заярнюк вже 30 років керує бригадою. За цей час

вона стала справжню кузнею кадрів для управління капітальних ремонтів. Його учні, отримавши достатньо досвіду та знань, нерідко йдуть на підвищення. Так, колишній учень Петра Михайловича Олександр Педченко два роки тому також очолив бригаду. Нині це досвідчений працівник, а на-

ставник добре пам'ятає, як він прийшов на «Азот» ще молоденьким хлопчиком. Те ж саме можна сказати і про бригадира Григорія Калашника, майстра Дмитра Чорнозуба. Нещодавно пішов на підвищення і Андрій Янковий. У 24 роки він прийшов працювати котельником, а через два роки був призначений майстром. Нині молодий спеціаліст навчається на 4 курсі ЧДТУ за спеціальністю «інженер-механік».

І знову в Петра Михайловича нові учні. На сьогодні його бригада — наймолодша в управлінні, оскільки вік її працівників — 24 — 26 років. А біля таких молодих колег і бригадир почувається молодшим.

— Половина бригади вчиться, половина — вчить, — коментує старший майстер котельно-мідницько-зварювальної дільниці Ігор Колісник особливості цієї бригади. — І при цьому демонструють високі показники в роботі. Хоча у нас

всі бригади працюють добре і сформовані так, щоб були рівноцінні і взаємозамінні.

Саме бригада Заярнюка працює нині над великим замовленням — капітальним ремонтом холодильника-конденсатора кислоти для цеху М-5. Завдання котельників та зварювальників — привести до ладу корпус холодильника, виготовити трубні дошки та встановити у них нові трубки. Фактично цей апарат буде повністю оновлено і встановлено в цеху під час літніх капремонтів. Ремонтували спеціалісти цієї бригади разом із бригадою Олександра Педченка і внутрішнє устаткування колони синтезу під час останнього ремонту в цеху М-6.

А в лютому працівники котельно-мідницько-зварювальної дільниці приступлять до зовсім нового для них завдання — ремонту автомобілів пожежної частини, яка несе службу на «Азоті». Звичайно, за своєю спеціалізацією. Буде виконано ремонт обшивок автомобілів та цистерн для води.

— Ми можемо виконувати практично будь-які роботи пов'язані з металом, — розповідає Ігор Колісник. — Адже всі працівники досвідчені, знають свою роботу і знають як застосувати свій досвід для виконання нестандартних завдань.

Погоджується з цією думкою і Петро Михайлович. А ще він переконаний з власного багаторічного досвіду, що вивчити основні навички професії котельника може будь-хто. Проте дійсно висококласними майстрами стають лише ті, в кого є бажання працювати. Напевно, в колективі УКР таких працівників більшість, тож бажаємо їм і надалі демонструвати високі показники в роботі на благо рідного підприємства.

Наталія Бакалова,
фото автора

Бригада закінчує виготовляти чергову дитячу карусель

ЗАЯВА ПРО НАМІРИ

Реконструкція агрегату карбаміду в цеху М-6

1. Інвестор (замовник) — Публічне акціонерне товариство «АЗОТ». Поштова і електронна адреса — 18014, м. Черкаси, вул. Першотравнева, 72. E-mail: let@azot.cherkassy.net. Факс: +38 0472 54 01 46.

2. Місце розташування майданчиків (грас) будівництва (варіанти)

Проект реалізується на території корпусів існуючого виробництва карбаміду цеху М-6 ПАТ «АЗОТ». Земельна ділянка «Карбамід-330» по проспекту Хіміків, 84/1 загальною площею 26,2687 га рішенням Черкаської міської ради від 05.10.2004 №7-33 надана ПАТ «АЗОТ» під промислову базу. Договір оренди землі від 05.01.2005, реєстр. № 045577500007.

3. Характеристика діяльності (об'єкта)

На ПАТ «АЗОТ» в даний час працює виробництво гранульованого карбаміду проектною потужністю 330 тис. т/рік при річному фонді робочого часу 7920 годин.

Основне технологічне устаткування — комплектна поставка з колишньої Чехословаччини.

Технологія процесу розроблена фірмою «Стамікарбон». Виробництво введено в експлуатацію у 1988 р. Процес виробництва карбаміду включає наступні основні стадії та вузли: очищення діоксиду вуглецю від «горючих» домішок; компресія діоксиду вуглецю; компримування рідкого аміаку; синтез; рециркуляція; кристалізація; центрифугування та сушіння; плавлення та гранулювання; абсорбція; десорбція та гідроліз; очищення повітря.

Перелік основних технічних рішень

Стисла характеристика та обґрунтування рішень з технології виробництва:

- для забезпечення потреби у діоксиді вуглецю на вільних площах відділення компресії встановлюється новий відцентровий компресор, що працює на повну продуктивність цеху (30 тис. м³/год). Існуючі компресорні установки не демонтуються і будуть використовуватися в якості резерву;
- існуючий стріпер замінюється на більш потужний вдосконаленої конструкції;
- конденсатор карбамату переводиться на роботу в затопленому режимі з використанням інноваційної технології затопленого конденсатора та контуру з розділеними потоками, що дозволить збільшити продуктивність агрегату;
- замість одного агрегату кристалізації встановлюються установки випарювання з подачею плаву безпосередньо на гранбашту та конденсації сокової пари;
- передбачається заміна теплообмінної частини скрубера високого тиску на нову з більшою поверхнею теплообміну;
- передбачається реконструкція існуючого та встановлення додаткового насосно-устаткування;
- передбачається реконструкція установок гідролізу.

Секція високого тиску агрегату карбаміду

- Встановлюється новий вузол каталітичної очистки діоксиду вуглецю від «го-

рючих» домішок. Існуюча установка каталітичного очищення діоксиду вуглецю від водню корп.1812 виключається з експлуатації через високу енергоємність. Вузол каталітичного очищення діоксиду вуглецю від «горючих» домішок розроблено за окремим проектом.

- Встановлюється новий турбокомпресор діоксиду вуглецю К-105 паралельно до існуючого відцентрового та дожимного поршневого компресорів, що забезпечує компримування діоксиду від атмосферного тиску до тиску синтезу.

- Для отримання заохолодженої води, при використанні на виробництві охолодженого аміаку з ізоtermічних сховищ здійснюється переоб'язування першої секції підігрівача аміаку Е-101. Заохолоджена вода використовується у системі зрошення атмосферних абсорберів С-750, С-751.

- Існуючі насоси Р-102А,В,С реконструюються з метою збільшення їх подачі.

- В реакторі R-201 встановлюється нова зливна труба більшого діаметру.

- Встановлюється новий стріпер Е-201 вдосконаленої конструкції з більшою поверхнею теплообміну.

- Для переведення конденсатора Е-202 на затоплений режим роботи здійснюється часткова реконструкція внутрішніх пристроїв та переоб'язування підвідних трубопроводів.

- Встановлюється новий ежектор J-201 на виході рідини із скрубера високого тиску Е-203 для її рециркуляції до карбаматного конденсатора високого тиску Е-203.

- Замінюється існуючий ежектор J-202 на новий для рециркуляції рідини від карбаматного конденсатора високого тиску Е-202 до реактора карбаміду R-201.

- Існуюча теплообмінна частина в скрубери високого тиску Е-203 замінюється на нову з більшою поверхнею теплообміну.

- До скрубера високого тиску додатково встановлюється новий циркуляційний холодильник конденсату Е-904 А, працюючий паралельно до існуючого Е-904. Існуючі циркуляційні насоси Р-906А,В замінюються на більш продуктивні.

Секція низького тиску агрегату карбаміду

- В ректифікаційній колоні С-303, Е-302 встановлюється нова теплообмінна секція Е-302 А додатково до існуючого Е-302.

- Для розвантаження конденсатора Е-303 встановлюється передконденсатор Е-303 А, працюючий послідовно.

- Встановлюється резервний циркуляційний насос Р-903С додатково до існуючого Р-903А,В, так як для забезпечення продуктивності передбачається одночасне включення в роботу двох насосів.

- Холодильник Е-902 до карбаматного конденсатора розділяється на два корпуси Е-902А,В, які працюють паралельно.

- Насоси розчину карбаміду Р-303А,В замінюються на нові більшої потужності.

- Передбачається використання збірника маточного розчину карбаміду V-302А,

оскільки місткості існуючого збірника V-302 не достатньо при збільшенні потужності цеху.

- Передбачається використання існуючих насосів кристалізації Р-504А,В для перекачування розчину карбаміду з резервного збірника V-302А (V-501) в збірник V-302.

- Встановлюється нова випарна установка, яка включає в себе випарники (Е-401 та Е-402), сепаратори (S-401 та S-402), конденсатори (Е-702, Е-703) та ежектори (J-702 J-707).

- Існуючі конденсатори Е-710, Е-711, Е-712А, Е-713А будуть використані в новій установці конденсації КСП.

- Встановлюються нові насоси плаву карбаміду Р-401А,В.

Обробка стічних вод

- Встановлюється додатковий новий живильний насос для гідролізера Р-706С.

- Існуючий теплообмінник Е-707 реконструюється з чотирьохходового на двоходовий.

- Десорбційні колони С-702 та С-704 реконструюються, встановлюються більш ефективні тарілки, колони нарощуються.

- В гідролізері С-703 частково модернізуються внутрішні пристрої.

- Встановлюється додатковий підігрівач гідролізера Е-721 А, працюючий послідовно з Е-721.

Абсорбція

- Абсорбер низького тиску С-701 та колона конденсації абгазів С-750 переоб'язуються.

- Збірник аміачної води V-703 реконструюється за рахунок встановлення секцій, що дозволяють здійснити окремий відбір більш концентрованої аміачної води та повернення її в синтез.

- Існуючий теплообмінник Е-709 включається в схему послідовної роботи з існуючим теплообмінником Е-706.

Грануляція

- Встановлюються нові з підвищеною продуктивністю гранулятори G-601А, на заміну існуючим.

- Реконструюється стрічковий конвеєр В-605 А,В.

- Реконструюється вузол очищення повітря після грануляційної башти від шкідливих домішок (за окремим проектом).

- Передбачається нова установка охолодження гранул карбаміду Е-601 з відповідною циркуляційною холодильною системою. Проект охолодження гранул виконано ПКВ ПАТ «АЗОТ», м. Черкаси.

Режим роботи — цілодобовий, з переходом на новий графік капітального ремонту фонд робочого часу складатиме 8424 години.

В результаті реконструкції, що планується, потужність виробництва збільшиться з 330 000 до 561600 т/рік.

Усі запропоновані технологічні рішення, передбачені цим проектом, виконані у відповідності з вимогами діючих норм та правил.

Продовження в наступному номері

ПАТ «АЗОТ» СУТТЄВО ЗДЕШЕВИЛО ХАРЧУВАННЯ для своїх працівників

На третину зменшилися ціни в їдальнях та буфетах Черкаського «Азоту» з 1 січня цього року. Таким чином, підприємство прагне захистити своїх співробітників від росту цін та зниження рівня життя, яке спостерігається нині в країні.

Ініціатива здешевлення харчування належить Голові Правління ПАТ «АЗОТ» Віталію Скларову.

— Останні роки на нашому підприємстві велика увага приділяється соціальному захисту працівників, у тому числі — створенню комфортних умов для їхньої роботи та відпочинку, — зазначив Віталій Леонідович. — Ми ремонтуємо побутові, буфети, повністю реконструювали їдальню №4. З нового року зменшили ціни на продукцію комбінату харчування.

Як пояснила директор комбінату громадського харчування (КГХ) Ольга Ситник, ціни, які були раніше, повністю покривали витрати на закупку продуктів та приготування страв. З цього року частину витрат візьме на себе підприємство.

Виробничники відразу ж помітили зменшення вартості звичних страв.

В.Таранцев та Д.Жириков відразу оцінили зниження цін

— Перших два тижні всі дивувалися і запитували як нам це вдалося: ціни в магазинах та ринках стрімко ростуть, а в нас — падають, — зазначила буфетниця КГХ Оксана Кучеренко. — Тепер постійні клієнти вже знають, а от працівники підприємств чи водії,

які приїждять за продукцією, і які й раніше дивувалися нашим помірним цінам, тепер взагалі не вірять власним очам.

Найбільше зниженню цін радіють азотівці, які щодня відвідують їдальню.

— Якщо раніше я платив за обід 15 гривень, то тепер при-

близно такий же набір страв обходиться у 8 — 9 гривень, — ділиться враженнями провідний інженер-електронік Дмитро Жириков. — Все дуже смачно, але хотілося б, щоб розширився асортимент страв. Особисто мені дуже не вистачає картоплі, запеченої з м'ясом чи грибами і сиром.

Василь Таранцев, начальник дільниці відділу головного метролога, зізнався, що вже років 10-ть обідає в їдальні. Додому купує також свіжоспечений хліб та заморожені напівфабрикати.

— Кілограм вареників з капустою чи з картоплею коштують зараз до 9 гривень, з Дніпровським сиром — 28 гривень, — розповідає Ольга Ситник. — Напівфабрикати можна замовити в будь-якій їдальні чи буфеті й вам їх туди ж і доставлять у вказаний термін.

Наталія Бакалова,
фото автора

Азотівці продовжують активно допомагати бійцям АТО

За час діяльності на підприємстві ініціативної групи «Україна понад усе» силами працівників ПАТ «АЗОТ» OSTCHEM було зібрано більше 277 тис. грн., із них використано вже 222 тис. грн. Чимало добрих справ було зроблено в січні.

Ініціативна група «Азоту» відправила на Схід чергову партію гуманітарної допомоги. Після зустрічі з волонтерами підприємства боєць АТО Микола Нестеренко повів своїх товаришів на передову (блокпост біля міста Щастя) зимові куртки, ватні штани, комплекти натільної білизни, ваянки, підшоломники, рукавиці та мило. Пріоритетним завданням для нас було і залишається надання всебічної допомоги працівникам підприємства, їхнім дітям чи родичам, які стали учасниками

антитерористичної операції. Нещодавно ми купили і вже передали працівникові котельного цеху Юрію Карпичу нову зимову форму, флісовий утеплювач, балаклаву, маскхалат і речовий мішок. Відновити амуніцію вдалося, однак ніхто не зможе повернути життя двом товаришам Юрія, які трагічно загинули під час чергового обстрілу. Одна з мін влучила в бліндаж...

Окрему волонтерську групу, яка співпрацює з нашою, створили працівники цеху А-5. Вони самостійно забезпечили військових великою кількістю

медикаментів, а кілька тижнів тому на прохання «Самооборони Черкас» закупили п'ять зимових костюмів «Горка» на суму 8 тис. грн.

У період новорічно-різдвяних свят ми не залишили без уваги і дітей, чий батьки перебувають нині на Сході. Вони отримали подарунки від ПАТ «АЗОТ».

За час діяльності ініціативної групи «Україна понад усе» ми побачили серед працівників «Азоту» великий патріотизм, щедрість і любов до рідної України, відчували теплоту їхніх сердець, безкорисність вчин-

ків, небувалу доброту, якою іскрились їхні очі. Хочемо подякувати керівникам і працівникам підрозділів товариства, які проявили активність зі збору коштів і теплих речей: УКР, М-5, К-4, А-3, А-5, М-9, М-2, М-6, РБЦ, ЦВТК, ЦЛ, К-6, ЦЗП, М-7, ЦЕРЦ, І-1, ЦСГ, ЗЦ та ін.

Допомагаючи бійцям АТО на Сході України, ми допомагаємо зберегти домівки, роботу і мир на рідній нам Черкащині. Слава Україні!

Костянтин Ткаченко,
командир ВГРЗ

У ЦЕНТРИ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ ПРОВЕДУТЬ ФЕСТИВАЛЬ НАСТІЛЬНИХ ІГОР

Колектив Центру дитячої творчості ПАТ «АЗОТ» OSTCHEM завершує розробку концепції першого фестивалю настільних ігор «Gambit x15». Відчути азарт і перевірити свою майстерність усі бажаючі зможуть вже 28 лютого.

На фестивалі буде представлено декілька десятків різноманітних ігор: логічні, карткові, словесні, економічні, серії ігор за мотивами улюблених книг і фільмів, а також ігри для великих компаній і вечірок. Усіх учасників організатори розділять на три категорії — діти, батьки та працівники «Азоту». Куруватимуть захід досвідчені game-майстри. Стати тренером пощастить тінейджерам Центру, а також деяким батькам. Вони допомагатимуть учасникам обирати гру, пояснюватимуть їм правила та асистуватимуть на початкових етапах.

— Стрімкі атаки, красиві комбінації, сміливі жертви... Любителям настільних ігор

близька романтика поєдинку і квінтесенція гри в гамбітному стилі. Наші «конкурсанти» зможуть захоплююче провести час зі своєю сім'єю. Переможці, як і належить, отримають подарунки, — розповідає директор ЦДТ Людмила Дивнич.

Наймолодша група учасників почала активно готуватися до фестивалю. До речі, більшість з них доволі натренована. Настільні ігри вже більше трьох років є вагомим частиною програми дозвілля для вихованців. Сьогодні в «арсеналі» Центру більше 20 різноманітних ігор.

— Вони не лише поліпшують настрій і дарують позитивні емоції. Це надзвичайно корисне заняття, — зазначає Людмила Федорівна. — Діти стають більш комунікабельними, сконцентрованими, впевненими в собі. У процесі гри розвивається мислення, оскільки треба прораховувати ходи, контролювати суперни-

Вихованці Центру дитячої творчості грають в «Тік-Так-Бум»

ка, вибудовувати стратегію поведінки. Декому вдається позбутися комплексів і розкрити свій потенціал.

Організатори не обмежуватимуться внутрішнім фестивалем. У перспективі вихованці Центру зможуть стати учасниками всеукраїнських чемпіо-

натів із культових ігор «Каркассон» і «Колонізатори».

Колектив ЦДТ запрошує азотівців узяти участь в першому фестивалі настільних ігор «Gambit x15»! Більш детальна інформація за адресою: вул. Калініна, 40. Тел.: 73-49-30.

Максим Батир

Навчання

ПАТ «АЗОТ» підтримує шкільну газету

У підшефній ПАТ «АЗОТ» Черкаській ЗОШ №2 побачив світ перший номер газети «Патріот». Для школи це перший досвід випуску власного видання, який став можливим завдяки підтримці «Азоту».

Планується, що газета виходитиме щомісяця. Поки що її наклад — 300 примірників, але в майбутньому, якщо газета стане популярною, його планують збільшити до 500.

Як розповіла куратор школи від «Азоту» Ольга Усова, шефи взяли на себе оплату верстки та друку нового видання. На сторінках газети, крім шкільних новин та оголошень, будуть також друкуватися твори юних письменників та поетів, які стали учасниками оголошеного в навчальному закладі конкурсу.

Наталія Бакалова

Хор ветеранів завітав до своїх хіміків з колядками

Гарний настрій на увесь день забезпечили працівникам ПАТ «АЗОТ» учасники народного аматорського хору ветеранів праці Благодійного фонду підприємства, які зранку 14 січня заколядували та зашедрували для азотівців.

Яскраві українські костюми, майстерне виконання колядок та шедрівок, щирі побажання щастя, здоров'я та добра нікого не залишили байдужим. Тож артисти отримали заслужені оплески та подарунки.

Ветерани в свою чергу подякували керівництву підприємства за турботу та підтримку як самого Благодійного фонду, так і хору ветеранів, який має можливість проводити репетиції, обновляти костюми й дарувати людям радість.

Наталія Бакалова

Шановні друзі!

У рубриці до 50-річчя Черкаського «Азоту» ми продовжуємо публікувати розповіді про найбільш значимі як в історії підприємства, так і у ваших особистих долях роки – роки будівництва, розвитку і становлення.

Чекаємо ваших спогадів про незабутні моменти трудової діяльності. Також ви можете розповісти про колег, з якими працювали поруч і які залишили помітний слід у вашій пам'яті. Адже найбільшим надбанням піввікової історії «Азоту» є людина праці.

«Азоту»
50
років

Анатолій Гусляков – один із перших працівників «Азоту»

Коли восени далекого 1962 року Анатолій Іванович Гусляков прийшов влаштовуватися на Черкаський «Азот», то потрапив у двадцятку перших його спеціалістів. У кадровому списку, який тільки почав формуватися, він виявився сімнадцятим. Понад 45 років активна трудова діяльність Анатолія Івановича була нерозривно пов'язана з ПАТ «АЗОТ».

Сьогодні Анатолій Іванович є частим гостем на підприємстві. Він постійно цікавиться виробничим процесом колективу, його досягненнями та планами на перспективу. Неодмінно при зустрічі розповідає про найбільш значимі події як у своєму житті, так і в житті колишніх колег. Його азотівський патріотизм викликає щире пошанування. Як же так сталося, що дипломований фахівець Одеського політехнічного інституту, який перед комісією з розподілу сам напросився направити себе в Кемерово, опинився в Черкасах?

— Дуже просто. Після інституту я три роки пропрацював у державному інституті азотної промисловості (ДІАП) в місті Кемерово, де був хімкомбінат, який ми обслуговували. А коли приїхав у Кіровоград у відпустку, то сусідка розповіла про будівництво в Черкасах, поблизу заводу хімічного волокна, майбутнього підприємства. Я вже мав професійний фах і працююваний трирічний досвід, тому вирішив з далекого Кемерово перебратися ближче до малої батьківщини, оскільки народився на Кіровоградщині в містечку Олександрія, — розповідає Анатолій Іванович.

Дитинство Анатолія Івановича Гуслякова припало на нелегкий для України передвоєнний та воєнний періоди. У селі Калинівка, що поблизу Кіровограда, в роки Великої Вітчизняної війни він разом зі старшою сестрою Поліною, яка зараз мешкає в селі Сагунівці, перебували в окупації. Тут Анатолій Іванович пішов у перший клас. Коли ж батько

Ветеран праці Анатолій Іванович Гусляков

повернувся з війни, а воював він і в Японії, то вся сім'я переїхала у Кіровоград. В обласному центрі перед ним відкрилися вже інші шкільні простори і він став навчатися в школі для хлопчиків (не в гімназії, а саме в школі). Після одержання атестату про середню освіту за компанію разом з групою однокласників поїхав до Одеси і з першого разу вступив до місцевого політехнічного інституту. Студентські роки пролетіли дуже швидко і коли постало питання, де ж застосувати здобуті знання, романтика взяла верх — Сибір і тільки Сибір! Звичайно, не відразу Анатолій Іванович звик до суворих сибірських умов. Проте, цікава робота, постійні зустрічі та спілкування з людьми різних професійних рівнів не залишали часу задумуватися про якісь там кліматичні випробування. Отож черговий приїзд під час відпустки до Кіровограда вніс

масштабні корективи в його подальшу трудову діяльність.

— На початку вересня 1962 року відбулася моя перша зустріч з директором Іваном Кириловичем Білошапкою. Він сказав, що майбутньому хімкомбінату потрібний інженер-механік, але все залежить від приїзду головного механіка, який може привезти з собою необхідного фахівця. І аби й далі не викликати в моїй душі розчарування, Іван Кирилович записав мої координати. Я гадав, що таким чином він дипломатично мені відмовив, але помилився. Через місяць-півтора, коли я вже працював на ЗХВ, він знайшов мене і нагадав про нашу домовленість. Так 29 жовтня 1962 року розпочався мій трудовий шлях на Черкаському «Азоті», — продовжує Анатолій Іванович.

Особливими кар'єрними сходами цей шлях не вирізнявся. Певний час Анато-

лій Іванович очолював службу технагляду, потім перейшов у цех І-І механіком. Згодом його професійний досвід став у нагоді на посадах заступника головного інженера з охорони праці, заступника начальника виробництва капролактаму з обладнання. Тобто, всі його професійні переміщення не виходили за межі «Азоту». І якби випала можливість розпочати все спочатку, Анатолій Іванович запевняє, що без вагань неодмінно повторив би все в такому ж форматі. Він щасливий і гордий тим, що його виробнича доля склалася якнайкраще. На підприємстві довгий час працювала і його дружина Ганна (на жаль, нині покійна), виробничі «ази» здобували старша донька і зять. Сьогодні естафету трудової династії Гуслякових у відділі продаж продовжує син Андрій. Усі азотівці для ветерана праці свої, рідні. Часто Анатолію Івановичу доводиться у міському потоці голосів чути щирі вітання. Звичайно, не всіх пам'ятає він, зате всі пам'ятають його: хто по роботі, хто по навчанню (навчав і екзамнував багатьох азотівців), хто по спорту. Анатолію Івановичу було вже за 60, а він продовжував грати у волейбол. До речі, саме він стояв біля витоків створення збірної волейбольної команди «Азоту». Як член профкому, довгий час очолював комісію з охорони праці. Та хіба ж усе згадаєш?! Хай доля й надалі дарує Вам, шановний Анатолію Івановичу, міцне здоров'я і многа літа!

Ніна Гошуренко

У ЧЕРКАСАХ Є ВУЛИЦЯ КОЗАЦЬКОГО ВАТАЖКА Остафія Дашковича

З поштової
скриньки

На прохання читачів, яке надійшло до редакції через поштову скриньку, ми періодично на сторінках газети розповідаємо про вулиці рідного міста. Чому вони саме так названі та яке мають історичне значення? Цього разу мова піде про вулицю видатного козацького ватажка Остафія Дашковича.

У верхній частині міста в XIX столітті всі вулиці забудувалися відповідно до плану архітектора Гесте. Ним передбачалась забудова Черкас рівними кварталами з прямими вулицями. Серед них була й та, яка тепер носить ім'я Остафія Дашковича. З архівних джерел відомо, що з 1893 року ця вулиця називалася Парадною. Вона брала початок від вулиці Дубасівської (тепер Хрещатик) і пролягала до вулиці Надпольної (нині Ільїна). Хоча певний відрізок (від Гоголівської вулиці) називався Лікарняним. Мабуть тому, що поряд була повітова лікарня (зараз у цих старовинних будинках міститься станція «Швидкої допомоги»). З 1923 по 1941 роки цій вулиці було надане ім'я Карла Маркса. З 1941-го по 1943-й її перейменували в Запорізьку. Потім знову повернули наз-

ву Карла Маркса. А з 1992 року вулиця носить ім'я Остафія Дашковича. Ким же був Остафій Іванович Дашкович і які мав заслуги перед Черкасами?

З історичних джерел відомо, що цей видатний козацький ватажок з 1514-го по 1535-й роки був черкаським і канівським старостою. Він об'єднав навколо себе таку силу козаків, що Черкаси і Канів надовго стали ядром усього українського козацтва. Його загони захищали південні кордони українських земель від турецько-татарських орд. Водночас Остафій Дашкович виконував обов'язки коменданта міської фортеці, був

Будинок Політехніки на розі вулиць Дашковича та Ільїна (1905 рік)

командиром ополчення всього Черкаського староства.

У 1535 році Остафій Іванович Дашкович помер неодруженим і, як годиться лицарю, заповідав великі пожертвуван-

ня на православні монастирі краю. В історії Черкас він незаперечно посідає одне з визначних місць.

Підготувала
Ніна Гошуренко

Пам'яті Раузи Файзрахмановни Хабібрахманової

Після тривалої хвороби 5 грудня 2014 року перестало битися серце доброї, чуйної, життєрадісної людини – Раузи Файзрахмановни Хабібрахманової. В 40-й поминальний день всі згадували її щирим словом.

Рауза Файзрахмановна народилася 7 липня 1936 року в далекому Нижньому Тагілі Свердловської області. Доволі рано долучилася до трудової діяльності. Будучи сімнадцятилітньою, почала працювати учнем електрозварника на Нижньотагільському коксохімічному заводі. У 1966 році Рауза Файзрахмановна переїхала до Черкас і все її трудове життя було пов'язане з рідним для неї Черкаським «Азотом», зокрема з виробництвом іонообмінних смол. Тут її знали як Розу Федорівну – добру, чуйну і щирю людину. Цінува-

ли колеги. На її рахунок безліч корисних справ, новаторських ідей. Вона залюбки ділилася напрацьованим досвідом та знаннями. За велике серце, за розуміння і підтримку її любили рідні, друзі і знайомі. «Доброї, сердечнішої людини нам не доводилося знати», – говорять вони.

Ще в далекій юності Рауза Файзрахмановна вибрала не легку, як для жінки, професію електрозварника, на теренах якої стала фахівцем найвищого гатунку. За вагомі досягнення, бездоганну якість праці та раціоналізаторські пропозиції

вона отримувала численні подяки, нагороджувалася Почесними грамотами Міністерства хімічної промисловості. У 1971 році їй вручили медаль «За трудову відзнаку», а в 1981-му – орден «Трудового Червоного Прапора».

Світла і добра пам'ять про Раузу Хабібрахманову назавжди збережеться в серцях усіх, хто з нею працював і товаришував. Низько схиляємо голову перед пам'яттю цієї чудової, скромної людини і висловлюємо шире співчуття рідним.

Ветерани праці
виробництва ІОС, друзі

НАВІТЬ ТОНКА КРИГА НЕ ЗУПИНЯЄ ЛЮБИТЕЛІВ ЗИМОВОЇ РИБОЛОВЛІ

Попри плюсову температуру, яка тримається в Черкасах протягом двох тижнів, місцеві рибалки без остраху виходять на кригу, аби провести дозвілля за улюбленим заняттям.

В управлінні ДСНС України у Черкаській області постійно закликають громадян не ризикувати життям та утриматися від виходу на тонкий лід. Особливо це стосується рибалок та дітей.

Виходячи на замерзлу водойму, радимо обов'язково взяти із собою палицю, щоб мати змогу перевіряти нею міцність льоду. В жодному разі не перевіряйте кригу ударом ноги. Перші кроки робіть, не відриваючи підшви від поверхні криги. Заздалегідь роздивіться, чи немає навколо підозрілих місць: лід може бути крихким біля стоку води. Обминайте ділянки, вкриті товстим шаром снігу.

Рибалки мають знати, що не можна пробивати поряд багатьох лунок. Уникайте розташування великими групами на одному місці, поблизу вимоїн та далеко від берега. Риболови повинні завжди мати під рукою міцну мо-

Будьте обережні під час зимової риболовлі

тузку довжиною 12-15 м, а також дошку або велику гілку.

Якщо ж так трапилося, що ви провалилися під лід, дійте рішуче і не лякайтеся. Широко розкиньте руки по краях льодового пролому, щоб обіпертися передпліччями й плечима на

кригу та утриматися від занурення з головою. Вибравшись із льодового пролому, відкотіться і повзть у той бік, звідки ви прийшли. Будьте обережними аж до самого берега, поки не опинитесь в безпеці.

Підготувала В.Соловйова

Обмороження. Перша допомога

Періодичне зниження температури є звичайним явищем цьогогічної зими. Тому нагадуємо правила поведінки у разі переохолодження та обмороження:

- негайно зверніться до лікаря. Чекаючи на медичну допомогу, зняти мокрий одяг, загорнутися в теплі простирала та ковдри;

- слід дотримуватися принципу «внутрішнього зігрівання» уражених тканин — накладати термоізолюючі пов'язки (ватно-марлеві, бавовняні тощо);

- ні в якому разі не можна зігрівати уражені тканини тіла гарячою водою або біля гарячих батарей;

- обов'язково пийте якомога більше теплих напоїв.

Власн. інформ.

Реклама

КРЕДИТ

на вигідних умовах

для співробітників
підприємств

Ваш
персональний
менеджер:

Дмитро
(050) 443 91 90, (063) 701 37 36

 Ренесанс Кредит

Можлива сума кредиту становить від 1 000 грн до 30 000 грн на споживчі потреби готівкою, процентна ставка від 9% до 16% річних, щомісячна комісія від 1,3% до 2,6%, одноразова комісія за надання кредиту 5%, страховий тариф від 0,5% до 1,4%, термін кредитування від 12 до 36 місяців. Орієнтовна сукупна вартість кредиту залежить від обраної програми кредитування та може складати, з урахуванням процентної ставки, щомісячної комісії, одноразової комісії та страхового тарифу, від 44% до 98% від суми кредиту. АТ «БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ». Ліцензія НБУ № 222 від 17.10.2011 р. 02002, м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 8-Б. www.rccf.ua

Якось в інтернеті натрапила на список декоративних вуличних скульптур, які мене приємно здивували. Виявляється, що у Львові є пам'ятник посмішці, а у Києві на Андріївському узвозі на одному з будинків «примостився» ніс, але не звичайний, а самого Миколи Гоголя. За чутками, саме біля цієї споруди письменнику прийшла ідея про написання повісті «Ніс». Екскурсоводи розповідають гостям міста легенду про те, що нібито потримавшись за «київський ніс» (у Санкт-Петербурзі на Невському проспекті встановлений брат-близнюк київського пам'ятного знака), можна

Біла лемківського художника Никифора Дровняка

рова «Золоте теля» Михайлу Паніковському. Він встановлений наприкінці 90-х років на розі Хрещатика і Прорізної, трохи вище того місця, де за текстом твору на початку XX століття «працював великий сліпий». Бронзова статуя має портретні риси виконавця ролі Паніковського Зіновія Гердта, чия людська і творча доля багато в чому пов'язана з Києвом.

Чимало оригінальних вуличних скульптур має культурна столиця України – Львів. Всі вони розраховані на те, щоб їх гладили, торкались чи сиділи на них. Окремі з них взагалі, на перший погляд, складно пов'язати з містом.

«ВУЛИЧНИЙ АРТ» – окраса міського простору

Якщо ви, друзі, часто буваєте в якомусь місті, в справах чи просто, знайдіть час і уважніше придивіться до такого символічного стилю, як «вуличний арт». Це своєрідна міська скульптура, яка є окрасою будь-якого простору. Загалом вона нічого не означає, проте надає місцевості особливого шарму та вишуканості. Найбільше таких оригінальних композицій нарахувують міста Львів, Одеса, Київ. Присутній цей вид мистецтва і в кожному місті чи містечку нашої України.

позбавитися легкої нежиті. А ось у Ромнах Сумської області є пам'ятник салу. Доповнення до нього є черкаський пам'ятник варенику. На фоні одного великого вареника козак Мамай смакує найпопулярнішою українською стравою – варениками. У Мукачевому є пам'ятник сажотрусу, про що редакції нещодавно розповів начальник служби колії залізничного цеху Валерій Горохівський, побувавши в цьому місті (див. газету «Черкаський Азот» № 22 за 2014 рік), а в Черкасах – пам'ятник сантехніку, якого всі прозвали дядею Васею. Їхні образи перевертаються добродушністю. Також пам'ятник сажотрусу є у Львові. Він височіє на димарі і охороняє легенди міста. У його циліндр можна кинути монету на щастя...

Місяць тому мені пощастило відвідати столичний скверик перед театром Івана Франка, де на лавці відпочиває український Чарлі Чаплін – Микола Яковченко. На «франківській» сцені він грав з 1927 року. Цього поважного актора й зараз називають найнароднішим серед заслужених і найзаслуженішим серед народних. У цьому сквері є ще одна скульптура – засновнику театру імені Івана Фран-

ка Гнату Юрі, який представлений в образі бравого солдата Швейка. Мешкав Гнат Юра навпроти скверу, неподалік жив і Микола Яковченко. Нині вони «в бронзі» продовжують дарувати хороший настрій театральним шанувальникам. Більше того, з легкої руки «франківців» біля цих пам'ятників з'явилися й певні прикмети. Якщо потерти коліно Яковченку, вухо його таксі Фан-Фану, або ж флягу на ремені Швейка (Гната Юри), то це на вдачу.

Особливої уваги заслуговує столична Пейзажна алея, яка викликає позитивні емоції у людей. Це не просто гарне місце, а й цікава історія створення. Але про неї розповімо вам ближче до літа. Про архітектурні шедеври Городецького та його

чудаківаті витівки (наприклад, прогулянка вулицями Києва зі слониною або ж макакою) ви вже читали. Є ще одна скульптура, яка заслуговує поцінування у киян та гостей міста. Це пам'ятник літературному персонажу роману Ільфа і Пет-

Український Чаплін – Микола Яковченко

Скажімо, біля залізничного вокзалу «росте» копія відомої пальми, що її у 1895 році вивував зі сталевий рейки коваль Юзівського заводу Олексій Мерцалов. На північній стороні площі Ринок біля фонтану Адоніс у 2008 році встановлена лавочка закоханих, яку давно облюбувала молодь, обвішуючи кованих левів замками, аби ніколи не розлучатися. Не менш відомим львівським міні-пам'ятником, до речі, єдиним у світі, є пам'ятник усмішці. Усміхнену рибу з людськими долонями замість плавців придумав Олег Дергачов. Його авторству належить і пам'ятник німфі Мелюзині. А біля Домініканського собору туристи полюбують потерти палець та ніс лемківському художнику Никифору Дровняку, творчість якого має світову популярність.

Про які скульптурні композиції написала детальніше, на власні очі бачила їх сама.

Ніна Гошуренко,
фото Анатолія Гошуренка

Найкращим та найдобрішим пам'ятником не лише в Києві, а й в Україні, вважається бронзова скульптура комедійному українському актору театру і кіно Миколі Федоровичу Яковченку, відомому за роллю Прокопа – батька Проні із фільму «За двома зайцями». Встановлена вона у 2000-му році на честь 100-річчя з дня його народження.

Радимо приготувати

Гарбуз, запечений
із яйцем

Необхідно: 600-700 г гарбуза, 4 яйця, 50 г вершкового масла, сіль за смаком, сметана

Приготування: гарбуз почистити, нарізати невеличкими кубиками та обсмажити на вершковому маслі, посипавши сіллю. Яйця збити виделкою та залити гарбуз і поставити в гарячу (150 °C) духовку. Запекати до готовності страви.

Подавати на стіл, поливши її поверхню сметаною.

Смачного!

Олександр Буласенко,
ветеран праці ПАТ «АЗОТ»

27

СІЧНЯ

ЦЕЙ ДЕНЬ В ІСТОРІЇ

* Міжнародний день пам'яті жертв ХОЛОКОСТУ. Проголошений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН в листопаді 2005 року, співавторами якої виступили 100 держав.

Народилися такі особистості:

Вольфганг Амадей Моцарт — відомий австрійський композитор і диригент; Петро Гулак-Артемівський — український письменник, учений, перекладач. Був деканом словесного факультету та ректором Харківського університету (його рідний племінник Семен Гулак-Артемівський був відомим українським композитором); Павло Чубинський — етнограф, фольклорист, поет, автор Гімну України («Ще не вмерла України»); Іван Гончар — український скульптор, маляр, історик, етнограф.

Цей день в історії позначений такими подіями:

1860 рік. Вперше опубліковано повне видання «Кобзаря» Тараса Шевченка.

1902 рік. У Києві була освячена Кераїмська кенаса — відома споруда в мавритансько-арабському стилі на Ярославовім Валі.

1926 рік. У Лондоні шотландський винахідник Джон Берд вперше продемонстрував публіці телевізор, заснований на механічній системі передачі зображення.

1983 рік. Пробитий найдовший у світі підводний залізничний тунель Сейкан (53,85 км) між японськими островами Хонсю і Хоккайдо. Його спорудження тривало майже 20 років.

Іменини в Адама, Ніни, Павла та Сергія.

ЧЕРКАСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ
ТЕАТР ІМЕНІ ТАРАСА ГРИГОРОВИЧА
ШЕВЧЕНКА
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЛЕАДЕР

Черкаський академічний обласний український музично-драматичний театр імені Т.Г.Шевченка запрошує у ЛЮТОМУ 2015 року:

1	СВАТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦІ – неділя (початок о 17 год.)
(Музична комедія на 2 дії Григорія Квітки-Оснот'яненка)
3	НАТЮРМОРТ З ТОВСТИМ НЕБОЖЕМ – вівторок (початок о 18 год. 30 хв.)
(Трагікомедія Іона Сапдари про красу, чудовиськ і любов)
7	ПРЕМ'ЄРА!
БАРВІНОК-ГЕРОЙ – субота (початок о 17 год.)
(Електро-мюзикл Богдана Чалого)
8	КАЙДАШЕВА СІМ'Я – неділя (початок о 17 год.)
(Трагікомедія на 3 дії Івана Нечуя-Левицького)
11	ЗА ДВОМА ЗАЙЦЯМИ – середа (початок о 18 год. 30 хв.)
(Комедія на 2 дії Михайла Старицького)
12	МІЗАНТРОП – четвер (початок о 18 год. 30 хв.)
(Маніакальна комедія за твором Жана-Батіста Мольєра)
13	ЕЛЕОНОРА – п'ятниця (початок о 18 год. 30 хв.)
(Монодрама. Сценічна композиція Романа Віктюка та Сергія Проскурні)
14	СІЛЬВА – субота (початок о 17 год.)
(Імре Кальман. Оперета на 3 дії)
15	СЕРЕД ГРОМУ І ТИШІ – неділя (початок о 17 год.)
(Документальна історія Сергія Проскурні)

Вартість квитків від 20 грн.

Телефони для довідок: каса – 36-07-21, адміністратор – 36-07-18

МАНІАКАЛЬНА КОМЕДІЯ
РОЗУМ НЕ ЗДАТЕН
ДОВГО ВДАВАТИ СЕРЦЕ...

Мудрі казки для дітей та дорослих:

1	КІТ У ЧОБОТЯХ
неділя (початок о 12 год.)
(Музична казка Шарля Перро)
8,15	БАРВІНОК-ГЕРОЙ
неділя (початок о 12 год.)
(Електро-мюзикл Богдана Чалого)

З ювілеєм!

ШВЕЦЬ Анну Іванівну — старшого апаратника цеху К-2 із 50-річчям.

ЗУБКА Віталія Миколайовича — докера-механізатора цеху М-9 із 45-річчям.

БОЙКО Людмилу Вікторівну — машиніста фасувально-пакувальних машин цеху М-9 із 40-річчям.

СКАЛЬКА Сергія Сергійовича — механіка цеху М-9 із 65-річчям.

ДИКОГО Івана Миколайовича — начальника установки цеху М-9 із 65-річчям.

КИРИЧЕНКА Олександра Григоровича — машиніста газодувних машин із 40-річчям.

ЧАЙКОВСЬКОГО Володимира Івановича — машиніста насосних установок цеху ВПіПК із 50-річчям.

ВИННИКА Андрія Романовича — заступника начальника цеху ХВО із 35-річчям.

КОЛЯДЕНКА Віктора Івановича — вантажника цеху господарської діяльності із 60-річчям.

ПЕТЮРЕНКА Сергія Олександровича — слюсаря-ремонтника цеху М-6 із 40-річчям.

КАРПЕНЧУК Ларису Павлівну — апаратника хімводоочищення цеху ХВО із 45-річчям.

ГОРДІЄНКА В'ячеслава Сергійовича — електромонтера цеху М-7 із 25-річчям.

БРУСЕНЦЕВУ Олександрю Анатоліївну — контролера якості продукції і технологічного процесу ЦВТК із 45-річчям.

ХАРСУНА Леоніда Миколайовича — механіка цеху господарської діяльності із 50-річчям.

ШЕВЧЕНКА Валерія Вікторовича — електрозварника управління капітальних ремонтів із 35-річчям.

ХАНІНУ Тетяну Борисівну — провідного менеджера управління матеріально-технічного постачання із 55-річчям.

КАЛІНІЧЕНКА Василя Васильовича — апаратника підготовки сировини цеху М-6 із 45-річчям.

БРІНЬКА Сергія Івановича — інженера з метрології цеху контрольно-вимірювальних приладів і автоматики із 45-річчям.

ЯРЕМЕНКО Віру Іванівну — прибиральницю службових приміщень цеху М-9 із 55-річчям.

СЕЛЯНКА Павла Івановича — слюсаря-ремонтника цеху К-6 із 40-річчям.

ГОЖКО Аллу Вікторівну — оператора бюро розмножувальної техніки із 50-річчям.

БУТЕНКА Олександра Миколайовича — водія автотранспортного цеху із 45-річчям.

ПЕТРЕНКА Віктора Анатолійовича — апаратника підготовки сировини цеху М-2 із 40-річчям.

ФІАЛКОВСЬКОГО Ігоря Вікторовича — начальника зміни цеху М-2 із 30-річчям.

ЖУРУ Тетяну Василівну — лаборанта хімічного аналізу цеху ХВО із 45-річчям.

ЛУБІНЦЯ Миколу Миколайовича — оператора автозаправної станції автотранспортного цеху із 45-річчям.

КОХНА Петра Івановича — водія автотранспортного цеху із 65-річчям.

ДРЕМЛЮГУ Ларису Гаврилівну — техніка з обліку сектора економічної безпеки служби директора з режиму та безпеки із 50-річчям.

Із 25-річчям трудового стажу!

СОЛОГУБА Євгена Євгеновича — апаратника підготовки сировини цеху М-7.

Зичимо вам міцного здоров'я, родинного добробуту, мирного довголіття, віри у власні сили та вагомих професійних здобутків!

Визначні ювілеї працівників «Азоту»

ПІВСТОЛІТТЯ ПЛІЧ-О-ПЛІЧ з рідним «Азотом»

25 січня виповнилося 50 років трудової діяльності на Черкаському «Азоті» начальника бюро розмножувальної техніки **Михайла Калмановича Захаріна**. Півстоліття, здається, так багато, а пролетів цей період для такої надзвичайно працюючої, як **Михайло Калманович**, людини досить швидко.

Вперше на виробничому майданчику майбутнього гіганта хімічної промисловості **Михайло Калманович** побував ще восени далекого 1962 року, коли від газети «На будові» в ролі фотокореспондента здійснював зйомку історичних на сьогодні подій і моментів. Йому часто доводилося виконувати такі журналістські завдання і не лише для одного видання. Унікальні світлини молодого фотокора про будівництво Черкаського «Азоту» розходилися як в обласній пресі, так і в республіканських та союзних ЗМІ.

Причетність фотомайстра до журналістики сягає вже майже 58 років, із них півстоліття **Михайло Калманович** міцно пов'язаний з рідним для нього підприємством. У цій віковій площині є ще кілька помітних професійних дат: майже 35 років триває його тісна співпраця з азотівським виданням (спочатку була багатотиражка «Слава праці», яку згодом перейменували в «Азот», а з 2012 року —

Михайло Калманович Захарін

обласна газета «Черкаський Азот»), і 21 рік він очолює колектив бюро розмножувальної техніки.

Власн. інформ.

*Щиросердно вітаємо невтомого життєлюбця, всіма шанованого **Михайла Калмановича Захаріна** із величним виробничим ювілеєм. Завдячуємо йому за скарбницю багатогранного досвіду, за слушні поради, за розуміння, взаємовиручку і допомогу. Зичимо йому невичерпного джерела здоров'я, мирного довголіття та щоденних удач!*

ПАТ «АЗОТ» ПОДАРУВАВ ШКОЛАМ УНІКАЛЬНІ ІСТОРИЧНІ КНИГИ

Вручення книг представникам підшефних Черкаському «Азоту» шкіл відбулося в рамках відкриття фотовиставки «День-2014» в Черкаському художньому музеї 16 січня. Організаторами заходу став Благодійний фонд сприяння ініціативам газети «День» за підтримки черкаської міської та обласної влади, творчої інтелігенції.

Експозиція нараховує 200 світлин. Значна частина знімків присвячена трагічним подіям 2014 року. Однак чимало робіт викликають у відвідувачів і теплі відчуття. Оптимістичний «меседж» несуть насамперед портрети дітей.

У рік, що минув, країна пережила колосальний стрес. Тому, за словами організаторів виставки, сьогодні громадяни мають аналізувати минулорічні події: чому так сталося, як уникнути чергового повторення незасвоєних уроків... Причинно-наслідкові зв'язки тих процесів, які нині відбуваються в суспільстві, слід шукати в історії. Відповіді можна віднайти зокрема в книгах, презентованих головним редактором газети «День» Ларисою Івшиною під час виставки. Такі комплекти «бронебійної» української публіцистики XIX – XX століття від Черкаського «Азоту» отримали всі підшефні школи.

– Ми намагаємося підтримувати наші школи не лише матеріально, але й духовно, – говорить директор департаменту з соціальних питань Костянтин Саленко. – Сподіваємося, що поповниться не лише фонд бібліотеки, але й багаж знань школярів, адже без розуміння минулого можна заблукати і в сьогоденні. Майбут-

К.Саленко під час вручення книг звернувся до представників підшефних «Азоту» шкіл

не ж за національно свідомою, патріотично вихованою молоддю.

Як зауважила вчитель історії ЗОШ №22 Лариса Посікайло, це дуже цінний подарунок.

– Знайти якісний додатковий матеріал для уроку не так і просто. Сьогодні події минулих століть по-різному трак-

туються, викривлюється їхній справжній зміст. У цих книгах збережений правильний і достовірний ракурс історії нашої країни, – зазначає Лариса Миколаївна.

Відвідати фотовиставку можна до 1 лютого. Вхід вільний.

Максим Батир,
фото Наталії Бакалової

Л.Івшина презентує підбірку книжок

Чуттєва світлина з фотовиставки

Книжкова вітрина

Обласна газета «Черкаський Азот»

Засновник: Публічне акціонерне товариство «АЗОТ» м. Черкаси
Газета заснована у 1980 році.

Регістраційне свідоцтво ЧС №734ПР від 21.12.2011 р.

Адреса редакції: м. Черкаси, вул. Першотравнева, 72

Телефони: редактора – 392550; кореспондентів – 392352.

E-mail: press@azot.cherkassy.net

Виходить два рази на місяць, мова змішана (укр., рос.)

Матеріали підготовлені Прес-центром ПАТ «АЗОТ». Інформація з газети не може бути використана іншими ЗМІ без погодження з Прес-центром.

За зміст реклами відповідальність несе рекламодавець.

Газета зверстана Прес-центром ПАТ «АЗОТ».

Начальник Прес-центру Євдокія Мацюкіна.

Наступний номер 10.02.2015

Друк – ТОВ «Пресс-Інформ» м. Черкаси, вул. Ордонікідзе, 56.
Друк офсетний.

Обсяг – 1,86 умовн. друк. арк.

Тираж 2500 екз.

Зам. № ПІ-0000041.